

การศึกษากลวิธีการใช้คำฟรุสวาทในรายการคนตื่นธรรม

A Study of Strategies in the Use of Swear Words in the “Kon Tuen Dhamma” Online Program

เจนจิรา บวบมี^{*1} จิम्मพร เพชสังฆาต² กฤษณา กะทา³ จิตติชญา โมกข์ศักดิ์⁴ ธัญยามาศ พุกสุข⁵

Janejira Buabmee^{*1} Thikamporn Petsangkart² Kridsana Kata³

Thitchichaya Moksak⁴ Thanyamas Puksuk⁵

บทคัดย่อ

บทความเรื่องการศึกษากลวิธีการใช้คำฟรุสวาทในรายการคนตื่นธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีที่ใช้คำฟรุสวาทที่ปรากฏในรายการคนตื่นธรรม ซึ่งเก็บข้อมูลจากรายการที่เผยแพร่ผ่านทางแอปพลิเคชัน YouTube ในรูปแบบของการถ่ายทอดสดการสนทนาธรรม ที่ออกอากาศระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568 ทั้งหมดจำนวน 16 ตอน ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาดำเนินรายการโดย นายณัฐพล บุญสา หรืออาจารย์เปียร์ ทั้งนี้ การศึกษาครั้งนี้ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้คำฟรุสวาทในรายการคนตื่นธรรม จำนวน 9 กลวิธี พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำฟรุสวาทที่ปรากฏในรายการคนตื่นธรรม ว่ามีรูปแบบการใช้ในลักษณะใดบ้าง โดยการนำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า มีกลวิธีที่ใช้คำฟรุสวาททั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีที่ใช้คำโดยตรงที่สื่อความหมายทางลบ

^{*} Corresponding author, e-mail: janejira.b@nsru.ac.th

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University

²⁻⁵ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

²⁻⁵ Undergraduate Student, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University

พบมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ กลวิธีการใช้คำต้องห้าม กลวิธีการใช้คำกระทบกระเทียบ กลวิธีการใช้คำเปรียบเทียบกับสื่อความหมายทางลบ กลวิธีการใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพ กลวิธีการใช้คำที่สร้างความหวาดกลัว กลวิธีการใช้คำอุทานที่สื่อความหมายทางลบ กลวิธีการใช้คำปฏิเสธที่สื่อความหมายทางลบ และพบน้อยที่สุด ได้แก่ กลวิธีการใช้คำสั่งที่สื่อความหมายทางลบ

คำสำคัญ: กลวิธีการใช้คำ คำพสุธาท รายการคนต้นธรรม

Abstract

This article, A Study of Strategies in the Use of Swear Words in the “Kon Tuen Dhamma” Online Program, aimed to study the strategies of using swear words appearing in the Kon Tuen Dhamma program. The data were collected from the program content published on the YouTube platform in the form of live-streamed Dhamma discussion, broadcast during May 2025, totaling 16 episodes, which were included in this study. The program was hosted by Natthaphon Boonsa, also known as Ajarn Beer. The analysis was based on nine strategies of swear word use. In addition, the meanings of the swear words appearing in the program were explained to identify their patterns of use. The findings were presented through descriptive analysis. The results revealed that there were nine strategies of swear word use. The most frequently used strategy was direct negative expressions. This was followed by taboo words, sarcastic expressions, negative similes and metaphors, impolite final particles,

threatening expressions, negative exclamations, and negative refusals. The least frequently used strategy was negative commands.

Keywords: Strategies of language use Swear words Kon Tuen Dhamma

บทนำ

การใช้คำในภาษาไทยนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความซับซ้อนทางสังคมของผู้คน การเลือกใช้คำที่เหมาะสมในแต่ละบริบทเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง อีกทั้งแสดงถึงมารยาทของผู้ใช้ภาษาไทย ดังที่ เปื้อง ณ นคร (2512: 50) กล่าวว่า “การรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำนั้นว่ามีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักเขียน เพราะคำเป็นเครื่องมือสำคัญที่สื่อความหมายให้ถึงผู้อ่านได้ตรงตามความประสงค์ นักประพันธ์จำเป็นต้องรู้คำมาก ๆ เพื่อนำเอาคำเหล่านั้นมาใช้แสดงความคิดของตนให้ได้ถ้วนและกว้างขวาง”

นอกจากนี้มนุษย์มีการใช้ภาษาที่มีหลากหลายระดับ ตั้งแต่ภาษาไม่เป็นทางการไปจนถึงภาษาที่เป็นทางการ ซึ่งการใช้ภาษาที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ คำพสุทธานัตถ์อยู่ในระดับภาษาปากหรือภาษาไม่เป็นทางการ มักใช้ในการสื่อสารที่เป็นกันเองหรือแสดงอารมณ์ความรู้สึก อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมย่อมช่วยเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างผู้สื่อสารและสะท้อนถึงกาลเทศะ ตลอดจนมารยาททางสังคม “คำพสุทธานัตถ์” หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “คำหยาบ” เป็นคำพูดที่มีลักษณะรุนแรงและไม่สุภาพ มักใช้เพื่อแสดงอารมณ์ เช่น โกรธ ไม่พอใจ หรือในบางกรณีเพื่อสื่อถึงความใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท การใช้คำพสุทธานัตถ์ในภาษาไทยมีความซับซ้อน เนื่องจากไม่ได้จำกัดอยู่เพียงบริบทเชิงลบ แต่ยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมและบริบททางสังคมที่หลากหลาย ดังที่ อรวิ บุญนา (2559: 21) ได้กล่าวว่า

“การผรุสวาท การสบถ โดยใช้คำต้องห้าม หมายถึง การต่อว่าผู้ฟังด้วยถ้อยคำรุนแรง การสบถ คือคำพูดที่หลุดปากออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก โดยปรากฏคำต้องห้าม (Taboo words) หรือถ้อยคำที่คนในสังคมตัดสินว่าเป็นคำหยาบคาย รวมทั้งปรากฏการใช้คำสแลงที่บ่งชี้ถึงคำหรือเรื่องต้องห้าม” ซึ่งคำเหล่านี้มักพบได้ในสถานการณ์ที่ผู้พูดต้องการแสดงออกถึงอารมณ์หรือความรู้สึกอย่างรุนแรง เช่น การทะเลาะวิวาทหรือการด่าทอกันในกลุ่มเพื่อนสนิทหรือในครอบครัว อย่างไรก็ตาม ในบางบริบท การใช้คำหยาบอาจไม่ได้ถูกมองว่าไม่เหมาะสมเสมอไป โดยเฉพาะเมื่อมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความสนุกสนานหรือผ่อนคลายความเครียด ซึ่งสามารถพบได้ในสื่อสังคมออนไลน์หรือนิยายการ์ตูนต่าง ๆ ที่ผู้พูดอาจเลือกใช้คำหยาบเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม คำผรุสวาทเป็นคำที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ คำผรุสวาทไม่ได้มีความหมายเพียงแค่การด่าทอหรือต่อว่าเสมอไป แต่ในปัจจุบันกลับได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะในการสื่อสารที่เป็นกันเอง หรือเพื่อสร้างความสนิทสนมระหว่างคู่สนทนา สามารถสังเกตได้จากรายการออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีนักนำคำเหล่านี้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสาร เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้รับชมมากยิ่งขึ้น โดยรายการคนตื้นธรรม มีผู้ชมจำนวนมากให้ความสนใจ ดำเนินรายการโดย นายณัฐพล บุญสา หรืออาจารย์เปียร์ เป็นตัวอย่างของการปรับการสื่อสารธรรมดาให้เข้ากับยุคปัจจุบัน โดยใช้สรรพนาม “กู” และ “มึง” แม้เป็นคำหยาบในบริบททั่วไป แต่ถูกนำมาใช้เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง การสื่อสารเช่นนี้ช่วยลดความเป็นทางการของธรรมะ ทำให้เข้าถึงผู้ฟังได้ง่าย โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มองว่าธรรมะเป็นเรื่องเคร่งครัด การใช้คำหยาบอย่างเหมาะสมจึงช่วยสร้างความผ่อนคลายและเพิ่มความน่าสนใจของเนื้อหา นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์อย่าง YouTube Facebook และ TikTok มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสื่อสารของสังคมไทย เปิดโอกาสให้ผู้สร้างเนื้อหาใช้ภาษาที่เป็นกันเองเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ส่งผลให้การใช้คำผรุสวาท

เชิงสร้างสรรค์ได้รับความนิยมในบางบริบท โดยเฉพาะใน Content เชิงบันเทิง ทั้งนี้ ผู้ใช้ควรตระหนักถึงความเหมาะสมของภาษาให้สอดคล้องกับบริบทและผู้รับสาร เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและยังคงไว้ซึ่งความเคารพต่อผู้อื่น

สื่อสังคมออนไลน์เป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ช่วยให้ผู้คนสื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว มีบทบาทสำคัญทั้งด้านการสื่อสาร ธุรกิจ และการศึกษา แพลตฟอร์มยอดนิยม เช่น Facebook YouTube และ TikTok ถูกใช้ในการกระจายข่าวสารและการเรียนรู้ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559) ให้ความหมายว่า สื่อดิจิทัลที่ใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อ แบ่งปัน และเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ ทำให้เกิดเครือข่ายสังคมจากการติดต่อของ ผู้คนทั่วโลก ด้วยคุณสมบัติที่เปิดโอกาสให้เผยแพร่และเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย สื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นช่องทางสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาหลากหลาย เช่น รายการคนต้นธรรมที่เผยแพร่หลักธรรมผ่าน YouTube TikTok และ Facebook ด้วยการสื่อสารตรงไปตรงมา ทำให้ธรรมะเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้

ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้คำพสุสวาทในรายการคนต้นธรรม เนื่องจาก รายการดังกล่าวใช้คำหยาบ ซึ่งโดยทั่วไปถือว่าไม่เหมาะสม แต่ในบริบทนี้ก็กลับถูกใช้ เป็นเครื่องมือสื่อสาร เน้นความตรงไปตรงมาและสร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับผู้รับชม และลดช่องว่างระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง นอกจากนี้รายการยังมีจำนวนผู้เข้าชมในแต่ละตอน มากกว่าหนึ่งหมื่นคนต่อครั้งและยังไม่มีพบงานวิจัยที่ศึกษาลักษณะการใช้คำพสุสวาทใน บริบทนี้ จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาการใช้คำพสุสวาทที่ปรากฏในรายการคนต้นธรรม

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ในรายการคนต้นธรรม โดยนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่านมาศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาหลักเกณฑ์ กำหนดขอบเขตและกรอบแนวคิดในการศึกษา พฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ที่ปรากฏในรายการคนต้นธรรม อาทิ นักพร อังกูรสินธนา และปิ่นดา เลอเลิศยุติธรรม (2562) ศึกษาพฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ทางภาษา ในภาษาไทย พบว่ามีการใช้พฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์จำนวน 12 พฤติกรรม ได้แก่ 1) การใช้คำอุทานแสดงอารมณ์ความรู้สึกเชิงลบ 2) การใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพ 3) การใช้คำต้องห้าม 4) การใช้คำที่แสดงความหมายทางลบ 5) การใช้ถ้อยคำเปรียบเชิงลบ 6) การกล่าวถ้อยคำที่มีเนื้อความเกี่ยวกับข้อบกพร่องของผู้ฟัง 7) การไม่ยอมรับ 8) การทำให้กลัว 9) การใช้จรรยาบรรณการสั่ง 10) การประชดประชัน 11) การทำทนาย และ 12) การระงับความสุภาพ

จันทิมา สว่างลาก (2556) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ในรายการเรียลลิตีโชว์ภาษาไทย” โดยพบการใช้พฤติกรรมการศึกษา 4 กลุ่มพฤติกรรม ได้แก่ 1) พฤติกรรมที่ไม่สุภาพแบบตรง เช่น การตำหนิผู้ฟัง การสั่งให้ผู้ฟังกระทำหรือหยุดการกระทำบางอย่าง 2) พฤติกรรมที่ไม่สุภาพแบบอ้อม เช่น การใช้สำนวนที่มีความหมายในทางลบ 3) พฤติกรรมที่ไม่สุภาพแบบยั่วล้อ เช่น การใช้คำพหูพจน์ด้วยน้ำเสียงที่เล่นที่จริง และ 4) พฤติกรรมที่เสริมความไม่สุภาพ ได้แก่ การใช้คำอุทานที่แสดงความรู้สึกในทางลบ

นอกจากนี้ วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ และวิภาดา รัตนติลลิก ณ ภูเก็ต (2561) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ในรายการเดอะเฟซไทยแลนด์” พบว่ามีการใช้พฤติกรรมการใช้คำพหูพจน์ 4 พฤติกรรม ได้แก่ 1) พฤติกรรมที่แสดงความรู้สึกในทางลบโดยตรงไปตรงมา เช่น การตำหนิผู้ฟัง 2) พฤติกรรมที่คุกคามหน้าด้านบวกลบของผู้ฟัง เช่น การดูถูก การแสดงความรู้สึกไม่พอใจ 3) พฤติกรรมที่ยั่วล้อ เช่น การใช้ถ้อยคำนัยแฝงที่สื่อเจตนา

ประชดประชันเสียดสี และ 4) กลวิธีเสริมความไม่สุภาพ เช่น การใช้เสียง น้ำเสียง สายตา สีหน้า ท่าทาง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้นั้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิจัยทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้คำโดยตรงที่สื่อความหมายทางลบ 2) การใช้คำสั้งที่สื่อความหมายทางลบ 3) การใช้คำปฏิเสธที่สื่อความหมายทางลบ 4) การใช้คำอุทานที่สื่อความหมายทางลบ 5) การใช้คำกระทบกระเทียบ 6) การใช้คำเปรียบเทียบกับที่สื่อความหมายทางลบ 7) การใช้คำที่สร้างความหวาดกลัว 8) การใช้คำต้องห้าม และ 9) การใช้คำลงท้าย ประโยคที่ไม่สุภาพ

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้คำ
- 1.2. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้คำผรุสวาท
- 1.3. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้คำผรุสวาท

ในรายการออนไลน์

- 1.4. รวบรวมและศึกษาการใช้คำผรุสวาทที่ปรากฏในรายการคนดีนธรรม โดย นายณัฐพล บุญสา หรืออาจารย์เปียร์ ทางแอปพลิเคชัน YouTube

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการและผู้วิจัยหลาย ๆ ท่าน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการใช้คำผรุสวาท อีกทั้งใช้เป็นแนวทางในการศึกษาหลักเกณฑ์ เพื่อกำหนดขอบเขตและกรอบแนวคิดในการศึกษา กลวิธีการใช้คำผรุสวาทที่ปรากฏในรายการคนดีนธรรม ผ่านทางแอปพลิเคชัน

YouTube ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ทั้งหมด 9 กลวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้คำโดยตรงที่สื่อความหมายทางลบ หมายถึง การใช้คำหยาบในการด่าแบบตรงไปตรงมา โดยมีความหมายตามรูปศัพท์ เป็นการใช้คำที่สังคมมองว่าไม่เหมาะสมและมีความหมายในทางลบต่อพฤติกรรมหรือบุคลิกของบุคคล ถือเป็น การลดทอนคุณค่าของผู้ฟังและทำลายภาพลักษณ์ อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความรู้สึก คำดังกล่าวมักเกี่ยวข้องกับร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรมของผู้ฟัง ส่งผลให้การสื่อสารมีลักษณะที่ไม่สุภาพและไม่สร้างสรรค์ อีกทั้งยังรวมถึงการนำข้อบกพร่อง ความล้มเหลว หรือข้อเสียของผู้ฟังมากล่าว เพื่อสร้างความอับอายหรือขี้ไทย ซึ่งส่งผลเสียต่อความสัมพันธ์และบรรยากาศของการสื่อสาร

2. การใช้คำสั่งที่สื่อความหมายทางลบ หมายถึง การใช้คำที่มีลักษณะเป็นการสั่งให้ปฏิบัติตามหรือบังคับให้ผู้ฟังต้องกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นคำสั่งให้ทำในสิ่งที่ผู้ฟังไม่เต็มใจหรือไม่ประสงค์จะกระทำ อันอาจก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจหรือเกิดความ ขุ่นเคืองใจต่อผู้พูด

3. การใช้คำปฏิเสธที่สื่อความหมายทางลบ หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงการไม่ยินยอม ไม่เห็นด้วยหรือการปฏิเสธต่อความคิดเห็นและการกระทำของผู้ฟัง การใช้ถ้อยคำลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้พูดที่ต้องการปฏิเสธความสัมพันธ์ทั้งทางความคิดและทางสังคม โดยปรากฏในรูปแบบของการปฏิเสธโดยตรง เช่น การขบไล่ การเพิกเฉย หรือการไม่แสดงความเห็นออกเห็นใจต่อผู้ฟัง ทั้งนี้ การใช้ถ้อยคำลักษณะดังกล่าวถือเป็นการสื่อสารเชิงลบ เนื่องจากเป็นการทำลายหน้าผู้ฟัง อาจส่งผลให้ผู้ฟังรู้สึกถูกลดทอนคุณค่าในตัวเอง อีกทั้งยังบั่นทอนความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

4. การใช้คำอุทานที่สื่อความหมายทางลบ หมายถึง การกล่าวถ้อยคำที่แสดงออกมาเพื่อสื่อความหมายในทางลบ โดยการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดี

ไม่พอใจ โกรธ รำคาญ หรือตกใจ เช่น “โอยตาย” “โธ่เอ๊ย” หรือ “เฮ้ย” การใช้คำอุทานประเภทนี้มักถูกมองว่าไม่สุภาพ และอาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกอับอาย รวมถึงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

5. การใช้คำกระทบกระเทียบ หมายถึง การกล่าวถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้าม โดยมักไม่สื่อสารออกมาแบบตรง ๆ แต่เลือกใช้ถ้อยคำเชิงอ้อมเพื่อแฝงในการดำเนิน เสียดสี ประชดประชัน หรือเหน็บแนมผู้ฟัง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจหรือความขุ่นเคืองได้ ทั้งนี้ การใช้คำกระทบกระเทียบปรากฏได้หลายรูปแบบ เช่น การกล่าวคำชมด้วยน้ำเสียงเหน็บแนม การใช้ประโยคคำถามเชิงเสียดสี หรือการเลือกถ้อยคำที่มีนัยตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ถึงเจตนาที่ไม่ดีซ่อนอยู่ นอกจากนี้ การตีความถ้อยคำกระทบกระเทียบจำเป็นต้องอาศัยทั้งบริบทภายใน เช่น น้ำเสียงและรูปประโยค และบริบทภายนอก เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาและเหตุการณ์แวดล้อม เพื่อให้เข้าใจความหมายและเจตนาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้อง

6. การใช้คำเปรียบเทียบที่สื่อความหมายทางลบ หมายถึง การนำคำมาเปรียบเทียบกับสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งโดยสื่อความหมายไปในทางที่ไม่ดี โดยการเปรียบเทียบกับรูปลักษณ์ พฤติกรรม การกระทำ จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกอับอายเสียหน้า อีกทั้งแสดงถึงข้อบกพร่อง ความด้อยค่า หรือคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมของสิ่งที่ถูกกล่าวถึงการเปรียบเทียบในลักษณะนี้นักแฝงไปด้วยการดำเนิน การเสียดสี หรือการวิจารณ์กลวิธีการใช้คำเปรียบเทียบบังกล่าวจึงเป็นอีกหนึ่งรูปแบบของการสื่อสารที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกไม่พอใจของผู้พูดได้อย่างชัดเจน แต่อีกด้านหนึ่งก็อาจส่งผลกระทบต่อผู้ฟัง เพราะทำให้รู้สึกถูกลดคุณค่าหรือเสียหน้าได้ หากใช้ในบริบทที่ไม่เหมาะสมก็อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง รุนแรงระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

7. การใช้คำที่สร้างความหวาดกลัว หมายถึง การกล่าวถ้อยคำที่มีเนื้อความเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกเชิงลบที่อาจเกิดแก่ผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อระบายนามณ์ กระตุ้นความกลัวในจิตใจ หรือสร้างความอับอายให้แก่ผู้ฟังโดยเจตนา หรือผลที่เกิดขึ้นจากการสื่อสารก็ตาม ซึ่งการสร้างควาหวาดกลัวนั้น เป็นกลวิธีที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกวิตกกังวล อาจเป็นการข่มขู่ หรือการสาปแช่งก็ได้ โดยการข่มขู่นั้น เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกหวาดกลัวและกระทำให้บางสิ่งบางอย่างที่ไม่ต้องการจะทำ หรือกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อตนเอง เช่น ระวังนะพูดเรื่องวงการสงฆ์มาก ๆ ระวังจะโดนเขารวบ เป็นต้น ส่วนการสาปแช่งนั้น เป็นการกล่าวถ้อยคำที่มีเจตนาให้ผู้ฟังประสบกับสิ่งที่ไม่ดี

8. การใช้คำต้องห้าม หมายถึง การใช้คำไม่สุภาพ และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ได้แก่ คำหยาบ คำสบถ หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม การใช้ถ้อยคำหรือคำศัพท์ที่ไม่สุภาพไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยสื่อความหมายไปในทางลบเกี่ยวกับ เพศ อวัยวะเพศ การร่วมเพศ การข่มขืน เรื่องอับมงคล หรือการเปรียบเปรยกับสัตว์อับมงคล รวมถึงคำที่สะท้อนความต่ำต้อยหรือไม่สุภาพในสังคมไทย เช่น อวัยวะเบื้องต่ำ นอกจากนี้ คำต้องห้ามยังรวมถึงคำที่เกี่ยวกับโรคร้ายหรืออาการของโรค เช่น คำว่า “ห่า” เดิมหมายถึงโรคร้ายแรง แต่ถูกใช้เป็นคำด่า หรือคำสาปแช่ง เช่น “ไอห่า” ในทำนองเดียวกัน คำต้องห้ามบางคำมาจากชื่ออาวุธหรือเครื่องมือทำร้ายร่างกาย เช่น คำว่า “หอก” ซึ่งเดิมหมายถึงอาวุธปลายแหลมใช้แทงหรือฟัน แต่ภายหลังมีการนำมาใช้เป็นคำด่า เช่น “ไอหอก” หรือ “อีหอก” แสดงความโกรธ ดูถูก หรือสบประมาท มิได้สื่อถึงอาวุธโดยตรง

9. การใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพ หมายถึง การใช้คำในตำแหน่งท้ายสุดของประโยค เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ฟังหรือไม่พอใจ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่สุภาพ เช่น เว้ย โว้ย ฮะ วะ เป็นต้น การใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพนั้น เป็นกลวิธีที่มุ่งให้เกิดความอับอายและส่งผลกระทบต่ออารมณ์

ความรู้สึกของผู้ฟัง อีกทั้งยังเป็นการไม่ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ดังนั้น การใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพจึงเป็นการบั่นทอนความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

ผลการวิจัย

การศึกษากลวิธีการใช้คำผรุสวาทในรายการคนตื่นธรรมในครั้งนี้ ผลการศึกษาพบกลวิธีการใช้คำผรุสวาททั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่

1. การใช้คำโดยตรงที่สื่อความหมายทางลบ พบจำนวน 99 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 49.25 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : ดาวราหูเข้าแล้วจิตตกค่ะ ตอนนี้เลิกดูแล้วค่ะ ไม่อยากไปศรีธัญญา

อาจารย์เปียร์ : เออดีฉลาดสักทีหนึ่งนะ จะไปดูทำอะไรอะไร ดวงอะไรมันแพ้ เจ๊ทั้งนั้นไม่ต้องไปสนใจอะไรพวกนั้น มันทำอะไรกับชีวิตมันไม่ได้ เลิกปัญญาอ่อนสักที (10 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาอาจารย์เปียร์กล่าวว่า “เลิกปัญญาอ่อนสักที” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายทางลบโดยตรง อันเนื่องมาจากประโยคคำถามที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้ถามมานั้น เป็นการบอกถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของตนว่าตนนั้นได้เลิกดูรายการทำนายดวงชะตาเพราะดูแล้วทำให้มีสภาวะจิตใจหดหู่ ทั้งนี้ เพื่อต้องการตอบกลับอาจารย์เปียร์ได้ใช้วิธีการกล่าวชมที่มีลักษณะกระทบกระแทกแดกดัน โดยกล่าว คำว่า “เลิกปัญญาอ่อนสักที” ออกมาซึ่งหมายถึง กล่าวชมผู้แสดงความคิดเห็นที่เลิกหลงเชื่อกับรายการทำนายดวงชะตา นอกจากนี้อาจารย์เปียร์ยังกล่าวว่า “เพื่อเจ๊” หมายถึง รายการทำนายดวงชะตานี้เป็นเรื่องที่เหลวไหลไร้สาระ

2. การใช้คำสิ่งสื่อความหมายทางลบ พบจำนวน 3 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 1.49 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : แฟนหนี้ยั่วไปร้านเหล้าควรทำยังไงดีคะ

อาจารย์เปียร์ : มึงก็ไปฉีกกระบาลมันกลับมาสิ

(25 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่า อาจารย์เปียร์ได้ใช้ถ้อยคำในลักษณะการสั่งสืบเนื่องจากผู้ชมรายหนึ่งได้สอบถามว่า “แผนหนีเที่ยวไปร้านเหล้าควรทำยังไงดีคะ” ซึ่งเป็นคำถามที่สะท้อนถึงความกังวลใจและความไม่สบายใจในความสัมพันธ์ โดยเจตนาของผู้ถามต้องการขอคำแนะนำว่าจะจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างไร อาจารย์จึงได้ตอบกลับด้วยถ้อยคำว่า “มึงก็ไปฉีกกระบาลมันกลับมาสิ” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นการสั่งตรง ๆ โดยเป็นการสื่อให้ผู้ถามใช้วิธีการบังคับหรือความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากกว่าการพูดคุยหรือใช้เหตุผลในการจัดการกับคู่รัก

3. การใช้คำปฏิเสธที่สื่อความหมายทางลบ พบจำนวน 9 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 4.47 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : เขาวินิจฉัณนะเปียร์ พอมีคนเตือน แต่เปียร์ยังไม่ไปรักษา

อาจารย์เปียร์ : หมอโรคจิตอย่างมึงอะเหอ กูจะไปรักษาทำไมกูไม่ได้ป่วยเป็นโรคประสาทแบบมึงนี่ มึงเป็นหมอประเภทหลุดออกมาจากโรงพยาบาลศรีธัญญาทำไมกูต้องฟังมึง ถ้ามึงเป็นหมอจริงกูจะฟัง แต่นี่มึงเป็นหมออะไรหมอโรงบาลจิตเวช แล้วไม่ได้เป็นหมอจริงด้วยเป็นคนไข้ แต่ปลอมตัวเอง หลงผิดคิดว่าเป็นหมอ

(3 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาอาจารย์เปียร์กล่าวถ้อยคำ “กูไม่ได้ป่วยเป็นโรคประสาทแบบมึงนี่” แสดงให้เห็นว่าอาจารย์เปียร์ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นกับการที่มีคนมาเตือนว่าตนนั้นป่วย ดังประโยค “เขาวินิจฉัณนะเปียร์ พอมีคนเตือนแต่เปียร์ยังไม่ไปรักษา” ทั้งนี้ เพื่อต้องการตอบกลับ อาจารย์เปียร์ได้ใช้คำพูดที่แดกดัน โดยบริภาษ ผู้แสดงความคิดเห็นว่า เป็นโรคทางจิตไม่ใช่หมอที่แท้จริงเป็นแค่คนป่วยที่จะต้องได้รับการรักษาเท่านั้น ไม่ควรที่จะมาเตือนอาจารย์เปียร์

4. การใช้คำอุทานที่สื่อความหมายทางลบ พบจำนวน 11 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 5.47 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : บ้านลูกเขยไปต่อเดิมจากบ้านแม่ยาย หลังคาบ้านเกยกันจะทำให้แม่ยายป่วยรักษาไม่หายจริงไหมคะ

อาจารย์เปียร์ : ไม่จริงจ้าว โอ้ย มึงจะป่วยเพราะตัวมึงเองไม่เกี่ยวกับหลังคาบ้าน หลังคาบ้านจะทำให้มึงป่วยได้ยังงี้ปัญหาล่อนเพื่อเจ้า โอ้ยตาย มันมีความเชื่อแบบนี้ได้ยังงี้เนี่ย

(12 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่าอาจารย์เปียร์ได้ตอบกลับความคิดเห็นที่สอบถามเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่า “การต่อเติมบ้านของลูกเขยให้หลังคาเกยกับบ้านแม่ยายจะทำให้แม่ยายป่วยรักษาไม่หาย” ซึ่งเป็นความเชื่อที่ขาดหลักเหตุผล อาจารย์เปียร์จึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบด้วยถ้อยคำอุทานที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกเชิงลบโดยกล่าวว่า “โอ้ย มึงจะป่วยเพราะตัวมึงเอง ไม่เกี่ยวกับหลังคาบ้าน” ซึ่งแสดงถึงความไม่พอใจ และความหงุดหงิดต่อคำถามที่ไม่สมเหตุผล นอกจากนี้ ในประโยคถัดมาอาจารย์เปียร์ยังได้กล่าวว่า “โอ้ยตาย มันมีความเชื่ออย่างนี้ได้ยังงี้เนี่ย” ซึ่งเป็นการเน้นย้ำถึงความไม่เห็นด้วย พร้อมทั้งแสดงท่าทีการไม่เห็นพ้องกับความเชื่อดังกล่าว โดยมองว่าเป็นเรื่องที่ไร้สาระ และไม่สามารถเชื่อถือได้

5. การใช้คำกระทบกระเทียบ พบจำนวน 15 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 7.46 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : บอกกุสิบวขเมื่อไร

อาจารย์เปียร์ : แล้วมึงจะมาสาระแนอะไรกับกู อ้อจะรอให้กูไปบังสุกุลงานมึงใช้ไหมได้ ตายสิเตี้ยวกูไปจัดงานให้ เตี้ยวกูไปเป็นเจ้าภาพให้

(27 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาอาจารย์เปียร์กล่าวถ้อยคำ “ตายสิเดี๋ยวกูไปจัดงานให้” เนื่องจากประโยคคำถามที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้ถามมานั้น ต้องการทราบว่าคุณครูเปียร์จะบวชเมื่อไร นอกจากนี้ ผู้ถามยังได้แสดงกิริยาไม่สุภาพต่ออาจารย์เปียร์ โดยกล่าวว่า “กู” ดังประโยค “บอกกูสิบวชเมื่อไร” ด้วยเหตุนี้ อาจารย์เปียร์จึงได้ตอบกลับด้วยประโยคที่ว่า “แล้วมีงจะมาสาระแนอะไรกับกู อ้อจะรอให้กูไปบังสุกุลงานมีงใช้ไหม ได้ตายสิเดี๋ยวกูไปจัดงานให้ เดี๋ยวกูไปเป็นเจ้าภาพให้” ทั้งนี้ เนื้อความข้างต้นอาจารย์เปียร์ได้ใช้วิธีการกล่าวถ้อยคำประชดประชัน โดยให้ผู้ถามไปตายแล้ว อาจารย์เปียร์จะเป็นเจ้าภาพจัดงานให้ เนื่องจากไม่พอใจที่ผู้ถามเข้ามายุ่งเรื่องส่วนตัว ข้างยังแสดงความไม่สุภาพอีกด้วย

6. การใช้คำเปรียบเทียบกับสื่อความหมายทางลบ พบจำนวน 14 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 6.96 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : ทุกข์ใจมีปัญหาลาหลายเรื่องมากที่พยายามแก้ไข รู้สึกใจพัง
ขอหลักคิดช่วงนี้ฟังช้านมาก

อาจารย์เปียร์ : แล้วมีงจะฟังทำไม ฟังก็ซอมสิ ใจมีงบางง่ายไปหรือเปล่า
สรุปว่าใจหรือกางเกงในเนี่ยกูกอยากรู้ บางขนาดนั้นเลย กางเกงในยังหนากว่าใจมีงอีก
นะ ช่วยทำใจให้หนาขึ้นกว่ากางเกงในได้ไหม

(3 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาอาจารย์เปียร์กล่าวถ้อยคำ “กางเกงในยังหนากว่าใจมีงอีกนะ ช่วยทำใจให้หนาขึ้นกว่ากางเกงในได้ไหม” อันเนื่องมาจากประโยคคำถามที่ผู้แสดงความคิดเห็นได้ถามมานั้น ต้องการจะอธิบายเกี่ยวกับการที่ตนนั้นได้พบเจอกับปัญหามากมาย และพยายามแก้ไขอยู่เสมอแต่ก็ไม่เป็นผล จนทำให้มีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่จึงอยากจะขอหลักคิดในการใช้ชีวิตจากอาจารย์เปียร์ เพื่อไม่ให้ตนนั้นฟังช้านดังประโยค “ทุกข์ใจมีปัญหาลาหลายเรื่องมากที่พยายามแก้ไข รู้สึกใจพัง ขอหลักคิดช่วงนี้ฟังช้านมาก” ทั้งนี้ เพื่อต้องการตอบกลับ อาจารย์เปียร์ได้ใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับ

ที่สื่อความหมายทางลบว่า อารมณ์ความรู้สึกของผู้แสดงความคิดเห็นนั้นอ่อนไหวง่าย ยิ่งกว่าทางเงงเงงขึ้นในที่ยังมีลักษณะหนามากกว่าจิตใจของผู้ถาม ซึ่งทางเงงขึ้นในนั้น ถือว่าเป็นสิ่งของที่ไม่ควรจะนำมาเปรียบเทียบกับอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ เพราะ การเปรียบเทียบเช่นนี้ จะทำให้ผู้แสดงความคิดเห็นเกิดความ อับอายหรือเสียหน้าได้

7. การใช้คำที่สร้างความหวาดกลัว พบจำนวน 13 บทสนทนา คิดเป็น ร้อยละ 6.46 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : อนาคตเราจะอายุยืนใช้ไหมคะ

อาจารย์เปียร์ : ไม่อะนะ อนาคตมึงจะตายเร็วกว่านี้อีก กูจะบอกให้

(12 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่าอาจารย์เปียร์ได้กล่าวถ้อยคำที่มีลักษณะเป็น การsapแข่ง อาจทำให้ผู้ที่ได้รับฟังเกิดความกลัวได้ดังกล่าวว่า “อนาคตมึงจะตายเร็วกว่านี้อีก” เกิดจากกรณีที่มีผู้ชมรายหนึ่งสอบถามเข้ามาว่า “อนาคตเราจะอายุยืนใช้ไหมคะ” โดยผู้ถามมีเจตนาเพื่อสอบถามถึงอนาคตของชีวิตว่าคนเรานั้นจะมีอายุยืนหรือไม่ อาจารย์เปียร์จึงได้ตอบกลับไ้ว่า “ไม่อะนะ อนาคตมึงจะตายเร็วกว่านี้อีก กูจะบอกให้” ทั้งนี้คำว่า “อนาคตมึงจะตายเร็วกว่านี้อีก” เป็นถ้อยคำที่มีลักษณะเป็น การทำนายเชิงลบเกี่ยวกับความตายของผู้ถาม อันอาจก่อให้เกิดความหวาดกลัว วิตกกังวล และกระทบกระเทือนต่อสภาพจิตใจของผู้ถามได้ เนื่องจากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตและความตายของผู้ถาม

8. การใช้คำต้องห้าม พบจำนวน 23 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 11.44 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : มีอะไรกันวันพระบาปไหมคะ

อาจารย์เปียร์ : ไม่บาปจ้า มึงจะมีอะไรกันวันไหนก็เรื่องของมึง ไม่มีใครห้ามมึงได้หรอก คนมันจะเอากันจะดูวันคืนปีด้วยเหรอ เอากันไปเถอะไม่มีปัญหาหรอก มึงค้นมึงก็ทำไปแค่นั้นเองแต่อย่าไปค้นกับสามีภรรยาชาวบ้านก็แล้วกัน

(12 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่าอาจารย์เปียร์ได้ตอบกลับคำถามที่ผู้ถามได้สอบถามว่า “มีอะไรกันวันพระบาปไหมคะ” โดยอาจารย์ได้ใช้ถ้อยคำที่สื่อถึงการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงอย่างตรงไปตรงมา ผ่านประโยคข้อความที่ว่า “ไม่มีใครห้ามมึงได้หรอก คนมันจะเอากันจะดูวันคืนไปด้วยเหอะ เอากันไปเถอะ ไม่มีปัญหาหรอก” ทั้งนี้ คำว่า “เอากัน” เป็นคำที่ไม่เหมาะสมและถือเป็นคำต้องห้ามที่มีเนื้อความ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตาม ในประโยคถัดมาของอาจารย์เปียร์ได้มีการแทรกคำสอนทางศีลธรรมดังกล่าวว่า “มึงคันมึงก็ทำไปแค่นั้นเอง แต่อย่าไปค้นกับสามีภรรยาชาวบ้านก็แล้วกัน” โดยคำว่า “ค้น” ในที่นี้จัดเป็นคำที่ใช้สื่อถึงความต้องการทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นคำที่ไม่เหมาะสมเช่นกัน

9. การใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพ พบจำนวน 14 บทสนทนา คิดเป็นร้อยละ 6.96 ดังตัวอย่าง

คอมเมนต์ : ผมทำกับข้าวอร่อยทุกเมนูครับ แต่ผมทำข้าวไก่ไม่ได้ เพราะเขาบอกว่าข้าวไม่พอ

อาจารย์เปียร์ : อะไรวะ

(12 พฤษภาคม พ.ศ. 2568)

จากบทสนทนาจะเห็นได้ว่าอาจารย์เปียร์ได้กล่าวว่า “อะไรวะ” โดยคำลงท้ายประโยคที่ปรากฏนั้นมีคำว่า “วะ” ซึ่งจัดเป็นคำลงท้ายที่ไม่สุภาพ เนื่องจากอาจารย์เปียร์ได้ตอบกลับประโยคที่มีการแสดงความคิดเห็นด้วยมุขตลกที่ว่า “ผมทำกับข้าวอร่อยทุกเมนูครับ แต่ผมทำข้าวไก่ไม่ได้ เพราะเขาบอกว่ามีข้าวไม่พอ” ทั้งนี้คำว่า “ข้าว” ในที่นี้จัดเป็นพืชผักสวนครัว ใช้ในการปรุงอาหาร แต่ผู้ถามนั้นมิเจตนาให้เกิดความตลกขบขันจึงได้นำคำว่า “ข้าว” มาแทนคำว่า “คำ” ซึ่งทั้งสองคำนี้มีความหมายที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จึงทำให้อาจารย์เปียร์เกิดความไม่เข้าใจต่อคำถามดังกล่าว แต่ผู้ถามมีเจตนาที่ต้องที่จะสื่อสารว่าเขานั้นมีข้าวไม่พอ จึงนำคำว่า “ข้าว”

มาแทนเพื่อให้เกิดความขบขันต่อมุขตลกดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยทำให้อาจารย์เปียร์เกิดความสับสนต่อมุขตลกที่ซ่อนอยู่ในคำถำนั้น

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้คำผรุสวาทในรายการคนต้นธรรม พบพฤติกรรมการใช้คำผรุสวาททั้งหมด 9 กลวิธี พบมากที่สุด คือ กลวิธีการใช้คำโดยตรงที่สื่อความหมายทางลบ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่มีการกล่าวคำหยาบอย่างตรงไปตรงมาที่ผู้ดำเนินรายการคนต้นธรรมอย่าง นายณัฐพล บุญสา หรืออาจารย์เปียร์ ได้มีการใช้หลายครั้ง โดยสาเหตุอาจเกิดจากเป็นถ้อยคำที่ใช้เป็นประจำหรือจากความเคยชิน ดังคำว่า “ปัญญาอ่อน” ที่สับออกมาเพื่อแสดงการตำหนิสติปัญญาของผู้แสดงความคิดเห็น เช่น ปรากฏในบทสนทนา “เงินไหลออกจากมึงใช่ ไม่เกี่ยวกับประตูบ้านจำ เพื่อเจ้ามึงฟังกูนะพวกที่เชื่อว่าประตูหน้าบ้านกับประตูหลังบ้านตรงกันแล้วลมมันไหลแรงจะทำให้เงินทองของมึงรั่วไหล มึงฟังกูนะมึงปัญญาอ่อนคนที่สอนมึงก็ปัญญาอ่อน คนปัญญาอ่อนเชื่อคนปัญญาอ่อนก็ไปใช้ชีวิตปัญญาอ่อน ใครใช้เงินมึงแต่มึงโทษใคร ประตูบ้านตรงกันมึงว่าปัญญาอ่อนปะ ใครเป็นคนฟุ่มเฟือยในการใช้เงินมึง แต่มึงโทษอะไรประตูบ้านตรงกันมึงว่าปัญญาอ่อนปะ ปัญญาอ่อน” จากบทสนทนาดังกล่าว อาจารย์เปียร์มีการใช้คำว่า “ปัญญาอ่อน” ซ้ำหลายครั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการพูดที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้ดำเนินรายการที่มีการใช้คำผรุสวาทในการสอนธรรมะ และให้ข้อคิดที่ต่างจากผู้อื่น ทั้งนี้จึงทำให้มีผู้สนใจเข้าชมและรับฟังจำนวนมาก อีกทั้งการใช้ถ้อยคำลักษณะดังกล่าวแม้จะเป็นส่วนหนึ่งของการดึงดูดความสนใจของผู้ติดตาม แต่ด้วยวิธีการการสื่อสารโดยการใช้ถ้อยคำผรุสวาท “ปัญญาอ่อน” นั้น เป็นคำที่มีความหมายทางลบและถูกมองว่าไม่เหมาะสมในบริบทของการสื่อสารสาธารณะชน

รองลงมาตามลำดับ พบกลวิธีการใช้คำต้องห้าม การใช้คำกระทบกระเทียบ ทั้งนี้ การใช้คำเปรียบเทียบกับสื่อความหมายทางลบ และการใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพ พบจำนวนเท่ากัน เนื่องจากการใช้คำเปรียบเทียบกับสัตว์มากกว่า การเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น อันเกิดจากความตั้งใจของผู้ดำเนินรายการในการลดคุณค่าของผู้ถูกกล่าวถึง เพื่อชี้ให้เห็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่วนการใช้คำลงท้ายประโยคที่ไม่สุภาพนั้นมีการใช้คำที่เป็นลักษณะคำเดิม ๆ เพื่อเน้นอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจ นอกจากนี้ยังพบกลวิธีการใช้คำที่สร้างความหวาดกลัว การคำใช้อุทานที่สื่อความหมายทางลบ และการใช้คำปฏิเสธที่สื่อความหมายทางลบ โดยสาเหตุเกิดจากผู้ดำเนินรายการมักตอบกลับในลักษณะโต้ตอบทันทีโดยไม่ผ่านการกลั่นกรองทางภาษา ซึ่งมักเกิดขึ้นจากความรู้สึกตกใจ ไม่เห็นด้วย และไม่พอใจต่อประเด็นที่ถูกตั้งคำถาม

นอกจากนี้ กลวิธีที่พบน้อยที่สุด คือ กลวิธีการใช้คำสั่งที่สื่อความหมายทางลบ เมื่อเปรียบเทียบกับกลวิธีการใช้คำประเภทอื่น โดยมีสาเหตุมาจากการที่ผู้แสดงความคิดเห็นมักสอบถามในลักษณะเชิงก่อกวนหรือยั่วเย้า ส่งผลให้ผู้ดำเนินรายการตอบกลับด้วยถ้อยคำผรุสวาท เพื่อแสดงอารมณ์ความไม่พอใจมากกว่าการสื่อสารเชิงสั่งการ เช่น คำว่า “เลิกชั่วร้ายของคนอื่น” ซึ่งถือเป็นการใช้คำผรุสวาทในรูปแบบของคำสั่ง เพื่อเน้นย้ำอารมณ์และระบายความรู้สึกส่วนตัว มากกว่าการออกคำสั่งโดยตรง ดังประโยค “ละครน้ำเน่าสุด ๆ กูละเชื่อเลย คือทำไมมึงไม่เลิกอะ เขาจะรังมึงเป็นเรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของมึง หน้าที่มึงคือเลิกเพราะเขามีเมียอยู่แล้ว เข้าใจหรือเปล่า มึงจะเลิก เลิกเลย ไม่ใช่มาแบบเขงอ มั่นจะจ้อมึงยังโงะเดินหนีสั่นดาน ปัญหาไม่ได้อยู่ที่มันจะเลิกจะจ้ออยู่ที่มึงไม่ยอมเลิกทั้ง ๆ ที่เขามียามีเมียอยู่แล้วปัญหา คือมึงทำไมมึงไม่เดินออกไป จะรอให้เขาเลิกกับเมียเขามันใช้ได้หรอ มึงจะต้องเลิก เลิกชั่วร้ายของคนอื่น” จากประโยคดังกล่าวผู้ดำเนินรายการได้ใช้คำว่า “เลิกชั่วร้ายของคนอื่น” เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการใช้คำสั่งที่มีนัยเชิงบังคับให้ผู้แสดงความคิดเห็นปฏิบัติตาม แม้ว่าผู้ฟังอาจไม่ได้เต็มใจหรือประสงค์จะกระทำก็ตาม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัทร อังกุลสินธนา และปณินดา เลอเลิศยุติธรรม (2562 : 67 – 72) ที่ได้ศึกษาเรื่องกลวิธีความ ไม่สุภาพทางภาษาในภาษาไทย ซึ่งพบว่ามีการใช้ภาษาที่แสดงความไม่สุภาพในลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น การใช้คำอุทานแสดงอารมณ์ความรู้สึกเชิงลบ การใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพ การใช้คำต้องห้าม การใช้ถ้อยคำเปรียบเชิงลบ การไม่ยอมรับ การทำให้กลัว การใช้ฉันทลักษณ์การสั่ง และการประชดประชัน แสดงให้เห็นว่ารูปแบบของความไม่สุภาพทางภาษามีความหลากหลายและปรากฏในหลายบริบทของสื่อไทย ไม่ว่าจะเป็นในชีวิตประจำวันหรือในสื่อโทรทัศน์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา สว่างลาก (2556 : 119) ที่ศึกษาการสื่อสารความไม่สุภาพในรายการเรียลลิตีโชว์ภาษาไทย ซึ่งพบการใช้คำอุทานที่แสดงความรู้สึกในทางลบเช่นเดียวกัน ขณะเดียวกัน ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานของ วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ และวิภาดา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2561 : 68) เรื่องการสื่อสารความไม่สุภาพในรายการเดอะเฟซไทยแลนด์ พบการใช้ฉันทลักษณ์การสั่งเช่นเดียวกันกับกลวิธีการใช้คำสั่งที่สื่อความหมายทางลบที่พบในรายการคนต้นธรรม โดยมักใช้เพื่อแสดงอำนาจหรือควบคุมสถานการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้พูดในฐานะผู้นำการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาการใช้คำสุภาพจากรายการอื่น ๆ หรือจากสื่อออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้ภาษาระหว่างผู้ดำเนินรายการแต่ละประเภท เช่น รายการสนทนา รายการตลก หรือรายการข่าวสาร
2. ศึกษาประเด็นอื่น ๆ ในรายการคนต้นธรรม เช่น การใช้คำสแลง การใช้วงเล็บภาษา และอวัจนภาษา เพื่อทำความเข้าใจลักษณะการสื่อสารของผู้ดำเนินรายการในมิติที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). **Smart social media**

รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์.

<http://www.ops.go.th/main/index.phpknowledge-base/ict-book/158smart-social-media>

จันทิมา สว่างลาภ. (2556). **กลวิธีความไม่สุภาพในรายการเรียลลิตีโชว์ภาษาไทย.**

[วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]

Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR).

<https://digital.car.chula.ac.th>

นภัทร อังกูรสินธนา และ ปณันดา เลอเลิศยุติธรรม. (2562). **กลวิธีความไม่สุภาพทางภาษาใน**

ภาษาไทย Linguistic Impoliteness Strategies in Thai. วารสารปริชาต, 32(2),

67-72.

นพดล จันทรเพ็ญ. (2534). **การใช้ภาษาไทย. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.**

เปลื้อง ณ นคร. (2512). **ตำราเรียงความชั้นสูง. (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์ไทย**

วัฒนาพานิช กรุงเทพมหานคร.

วุฒินันท์ แก้วจันทรเกตุ และ วิภาดา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2561). **กลวิธีความไม่สุภาพ**

ในรายการเดอะเฟซไทยแลนด์. วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,

40(2), 186-191.

วรชัย ทองไทย. (2562). **ผรุสวาทา. เดอะประชากร.**

<http://www.theprachakorn.com/newsDetail.php?id=182>

อรวี บุณนาค. (2559). **กลวิธีความไม่สุภาพในการสัมภาษณ์บุคคลในกระแสของพิธีกร**

ช่องโทรทัศน์ทางเลือกใหม่. วารสารช่อพะยอม, 27(2), 15-22.